

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
УРЫССУ ШӘНӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ СОВЕТЫ

КАРАР № 15

Урыссы ш.т.п.

15. 08. 2023 ел

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссы шәһәр тибындагы поселогында гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул иту тәртибе һәм сроклары турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациисендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәҗәгатьләре турында» 12.05.2003 № 16-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссы шәһәр тибындагы поселогы Советы карар кабул итә:

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссы шәһәр тибындагы поселогында гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхсән кабул иту тәртибе һәм сроклары турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы "Урыссы шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге территорииясендә максус мәгълүмати стендларда халыкка игълан итәргә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча бастырып чыгарырга һәм <http://jutaza.tatarstan.ru/> адресы буенча Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Рәсми Татарстан» дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының бердәм порталы составында урнаштырырга.

3. Элеге каар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылығымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Урыссы шәһәр тибындагы
поселогы Советы рәйисе,
Урыссы шәһәр тибындагы
поселогы башлыгы

Десен

А. Ә. Шәфигуллин

Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Урыссу
шәһәр тибындагы поселогы
Советының 15.08.2023 ел
№ 15 карарына күшымта

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу шәһәр
тибындагы поселогында гражданинар мөрәҗәгатьләрен карау һәм
гражданнарны шәхси кабул итү тәртибе һәм сроклары турында Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмәнен гамәлдә булуы, федераль конституциячел законнара башка федераль законнара билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле мөрәҗәгатьләрдән тыш, гражданнарның барлык мөрәҗәгатьләренә кагыла.

1.2. Элеге Нигезләмә белән билгеләнгән гражданнарның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнар берләшмәләренен, шул исәптән юридик затларның мөрәҗәгатьләрен карауга бәйле хокук мәнәсәбәтләренә, шулай ук гражданнар, гражданнар берләшмәләренен, шул исәптән муниципаль учреждениеләренен, башка оешмаларның һәм аларның вазыйфаи затларының мөрәҗәгатьләрен карауга бәйле хокук мәнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. Һәр граждан шәхсән яисә үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә, шулай ук гражданнар берләшмәләренен, шул исәптән юридик затларның, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу шәһәр тибындагы поселогының жирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссу шәһәр тибындагы поселогының жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларына мөрәҗәгатьләрен дә кертеп, индивидуаль һәм коллектив мөрәҗәгатьләр жибәрергә хокуклы.

1.4. Гражданнар мөрәҗәгатькә хокукны ирекле һәм үзбелдеклек белән гамәлгә ашыралар. Мөрәҗәгатькә хокукны гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

1.6. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшөнчәләр (статус: гамәлдәге редакция (08.01.2019 елдан гамәлдә) «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында» 2003 елның 12 маенданы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.7. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары гражданнарның мөрәҗәгатьләрен үз компетенцияләре чикләрендә кабул итәргә, аларны «Россия Федерациясе гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маенданы 59-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - Федераль закон) һәм «Татарстан Республикасында гражданнарның мөрәҗәгатьләре турында» 2003

елның 12 маендағы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (алға таба - Татарстан Республикасы Законы) һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда каарга, тиешле чаралар күрергә, мотивлаштырылган жаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданнарың мөрәҗәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссы шәһәр тибындагы поселогының җирле үзидарә органнары (алға таба - җирле үзидарә органнары) һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Урыссы шәһәр тибындагы поселогының җирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары (алға таба - вазыйфай затлар) гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мөрәҗәгатьләрне объектив, һәръяклап һәм үз вакытында карауны, гражданнар мөрәҗәгатьләренең асылы буенча каарлар кабул итәргә хокуклы вазыйфай затлар тарафыннан гражданнарны шәхсән кабул итүне тәэммин итәргә тиеш.

2.2. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эш алыш бару башка төр эш алыш барулардан арым алыш барыла.

2.3. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга язма яисә телдән формада бәян ителгән барлык мөрәҗәгатьләр, шулай ук гражданнарың почта, телефон, телеграф аша яисә башка юл белән жибәрелгән мөрәҗәгатьләре билгеләнгән тәртиптә теркәлә.

2.4. Язма мөрәҗәгать җирле үзидарә органына яисә вазыйфай затка кергән вакыттан алыш өч көн эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.5. Җирле үзидарә органнары гражданнарың мөрәҗәгатьләрен алар тарафыннан махсус төзелә торган структур бүлекчәләр яисә эшчәнлекләре тиешле нигезләмәләр белән билгеләнә торган махсус билгеләнгән затлар аша кабул итүне оештыра.

3. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча эшләрнең ведомство карамагында булуы

3.1. Граждан язма мөрәҗәгатьне мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү турыдан-туры аның компетенциясенә кергән органга яисә вазыйфай затка жибәрә.

3.2. Гражданнарың мөрәҗәгатьләре җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар тарафыннан аларның компетенцияләре нигезендә карала.

3.3. Әлеге җирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мөрәҗәгать Федераль законның 11 статьясындагы 4 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәҗәгать юллаган гражданга хәбәр итеп, мөрәҗәгатьне яңадан адреслау турында тиешле органга яисә тиешле вазыйфай затка теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә жибәрелә.

3.4. Язма мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, җирле үзидарә органнары яисә вазыйфай затлар компетенциясенә кергән очракта, мөрәҗәгать күчермәсе теркәлгән көннән алыш жиде көн эчендә тиешле дәүләт

органнарына, жирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфай затларга жибәрелә.

3.4. Шикаятыне дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки карап һәм гамәл (яки гамәл кылмау) шикаять ителә торган вазифаи затка карау өчен жибәрү тыела.

3.5. Әгәр әлеге Нигезләмәнен 3.4 пунктында каралган тыю нигезендә шикаятыне дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки мәрәжәгатьтә куелган мәсъәләләрне хәл иту компетенциясенә кергән вазыйфай затка карауга жибәрү мөмкин булмаса, шикаять гражданга тиешле каарны яки гамәлне (гамәл кылмауны) билгеләнгән тәртиптә судка шикаять иту хокукын аңлатып кайтарыла.

4. Мәрәжәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфай зат мәрәжәгатен караганда, граждан түбәндәгеләргә хокуклы:

1) мәрәжәгатьне караучы затка шәхсән дәлилләр бәян итәргә;

2) жирле үзидарә органының яисә тиешле вазыйфай затның тиешле структур бүлекчесендә язма мәрәжәгатьне теркәү турында телдән (шул исәптән телефоннан) яисә электрон рәвештә мәгълүмат, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;

3) мәрәжәгатьне кабул иткән органның вәкаләтле кешесе (вазыйфай заты) тарафыннан мәрәжәгать итүнең икенче нөсхәсендә дата һәм номер күрсәтелгән имза куеп, язма мәрәжәгатьне кабул иту фактын раслауга;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга йә аларны теркәү турынdagы үтенеч белән, шул исәптән электрон рәвештә мәрәжәгать итәргә;

5) башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатыләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр булмаса, мәрәжәгатьне карауга кагыльшлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) мәрәжәгатьтә куелган сораулар буенча, Федераль законның 11 статьясында һәм ТР Законының 4 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, Ә Федераль законның 11 статьясындагы 5.1 өлешендә һәм ТР Законының 4 статьясындагы 5.1 өлешендә каралган очракта, аны бирү турынdagы үтенеч белән мәрәжәгать нигезендә, язма мәрәжәгатьне аларның компетенциясенә мәрәжәгатьтә куелган сорауларны хәл иту кергән жирле үзидарә органына яки вазыйфай затка жибәрү турында хәбәрнамә алырга;

7) Россия Федерациисе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә мәрәжәгатьне карауга бәйле рәвештә мәрәжәгать иту буенча кабул ителгән каарга яисә гамәлләргә (гамәл кылмауга) шикаять белән мәрәжәгать итәргә;

8) мәрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мәрәжәгать итәргә.

4.2. Гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфай затларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә, туган телдә яисә Россия Федерациисе халыкларының үзләре белгән теләсә кайсы башка телендә мәрәжәгать итәргә хокуклы. Тәкъдимнәргә, гаризаларга, шикаятыләргә жаваплар мәрәжәгать иту

телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә жавап биru мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

5. Гражданың мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гражданың иминлеге гарантияләре

5.1. Күрсәтелгән органнар яисә вазыйфаи зат эшчәнлеген тәнкыйтъләп йә үз хокукларын, ирекләрен hәм законлы мәнфәгатьләрен йә башка затларның хокукларын, ирекләрен hәм законлы мәнфәгатьләрен торғызу яисә яклау максатларында, гражданың жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка мөрәжәгать итүгә бәйле рәвештә эзәрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгаттәге белешмәләрне, шулай ук гражданың шәхси тормышына кагылышлы белешмәләрне аның ризалыгыннан башка фаш итү рөхсәт ителми. Язма мөрәжәгаттә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә керә торган дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка жибәрү, мөрәжәгаттәге белешмәләрне фаш итү булып тормый.

6. Язма мөрәжәгатькә таләпләр

6.1. Граждан үзенең язма мөрәжәгатендә язма мөрәжәгать жибәрүче жирле үзидарә органы исемен яисә тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исемен, атасының исемен яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңғысы булганды), жавап жибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәжәгатьнең адресын үзгәрту турында хәбәр итүне мәжбүри рәвештә күрсәтә, тәкъдимнең, гаризаның яки шикаятынең асылын бәян итә, шәхси имза hәм дата куя.

6.2. Кирәк булса, үзенең дәлилләрен раслауга граждан язма мөрәжәгатькә документлар hәм материалларны йә аларның күчермәләрен теркәп куя.

6.3. Электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгать Федераль законда hәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгаттә граждан аның исемен (соңғысы - булган очракта), электрон почта адресын мәжбүри рәвештә күрсәтә, мөрәжәгатьне яңадан адреслау турында хәбәрнамә. Граждан мондый мөрәжәгатькә электрон формадагы кирәклө документларны hәм материалларны күшүп бирергә хокуклы.

7. Мөрәжәгатьне карауга кабул итүнең мәжбүрилеге

7.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә кергән мөрәжәгать мәжбүри каралырга тиеш.

7.2. Мөрәжәгатьне караучы жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат кирәк булган очракта аны урынга чыгып карауны тәэмин итә ала.

8. Мөрәжәгатьне карау

8.1. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат:

1) мөрәжәгатьне объектив, hәрьяклап hәм вакытында карауны тәэмин итә, кирәк булганда - мөрәжәгатьне жибәргән граждан катнашында;

2) башка дәүләт органнарындағы, жирле үзидарә органнарындағы һәм башка вазыйфаи затлардагы мөрәжәгатьләрне карау өчен кирәклө документларны һәм материалларны, судлардан, алдан тикшеру органнарыннан, тикшерү органнарыннан тыш, соратып ала;

3) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торғызуға яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) Федераль законның 11 статьясында һәм Татарстан Республикасы Законының 4 статьясында курсәтелгән очраклардан тыш, мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирә;

5) гражданга аның мөрәжәгатенең башка дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә карауга жибәрелүе турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә дәүләт органының, жирле үзидарә органының яисә мөрәжәгатьне караган вазыйфаи затның мөрәжәгатьне карау өчен кирәклө документларны һәм материалларны 15 көн эчендә тапшырырга тиеш, аларда дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәشكил итүче белешмәләр булган һәм алар өчен максус бирү тәртибе билгеләнгән документлардан һәм материаллардан тыш.

8.3. Мөрәжәгатькә жавапны жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә шуңа вәкаләтле зат имзалый.

8.4. Мөрәжәгатькә жавап электрон документ рәвешендә жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ рәвешендә килгән мөрәжәгатьтә һәм жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язма рәвештә кергән мөрәжәгатьтә курсәтелгән почта адресы буенча һәм язма рәвештә жибәрелә. Моннан тыш, тәкъдим, гариза яисә шикаять булган, билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагыла торган жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кергән мөрәжәгатькә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд каарына шикаять бирелә торган мөрәжәгатькә, шул исәптән суд каарына шикаять белдерү тәртибенә жавап итеп, Федераль законның 6 статьясындағы 2 өлеше һәм Татарстан Республикасы Законының 9 статьясындағы 2 өлеше таләпләре үтәлгән килеш, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәжәгатьне карау сроклары

9.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка үз компетенцияләре нигезендә кергән язма мөрәжәгать язма мөрәжәгатьне теркәгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук Федераль законның 10 статьясындағы 2 өлешендә һәм Татарстан Республикасы Законының 10 статьясындағы 1 өлешендә каралган сорауны жибәргән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат йә шуңа вәкаләтле зат мөрәжәгатьне жибәргән гражданны карау срокын озайту турында хәбәр итеп, мөрәжәгатьне караган гражданны карау срокын 30 көннән дә артык булмаган вакытка озайтырга хокуклы.

10. Коррупциячел юнәлешле фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе

10.1. «Коррупциягә каршы тору турында» 25.12.2008 № 273-ФЗ Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында» 04.05.2006 № 34-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданнар жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләр жибәрергә хокуклы.

10.2. Гражданнарың коррупцион юнәлештәге фактлар буенча мөрәжәгатьләре үз эченә коррупция һәм акча алу, гражданнарың хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә карата таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт урынынан файдалану билгеләрен алган башка гамәлләр кылу фактлары турында мәгълүматны үз эченә ала.

10.3. Кабул ителгән мөрәжәгатьтә әзерләнә торган, башкарыла торган яки кылынган законсыз гамәл турында, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки кылган кеше турында мәгълүматлар булганда, мондый мөрәжәгать хокук саклау органнарына аларның компетенциясенә ярашлы рәвештә жибәрелә.

10.4. Коррупция юнәлеше фактлары буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләүче вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт мәгълүматының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен билгеләнгән тәртиптә шәхсән жаваплы булалар.

10.5. Гражданнарың жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән коррупция юнәлеше фактлары буенча мөрәжәгатьләре әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

11. Гражданнарны шәхси кабул иту

11.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнарны шәхси кабул иту аларның житәкчеләре һәм шуңа вәкаләтле затлар тарафынан үткәрелә. Кабул иту урыны, шулай ук кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турындагы мәгълүмат гражданнар иғтибарына житкерелә.

Кабул иту урыны, кабул иту өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнарны кабул итугә әзерлек өчен жаваплы вазыйфаи затларның контакт телефоннары турында мәгълүмат «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәре аша гражданнарга житкерелә. Күрсәтелгән мәгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары биналарында һәркем файдалана алырлык урыннарда урнаштырыла.

11.2. Кабул итугә язылган һәр гражданга шәхси кабул иту карточкасы (әлеге Нигезләмәгә 1 нче күшымтада билгеләнгән форма) тутырыла, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (булган очракта);
- 2) аның яшәү урыны адресы;
- 3) кабул итүне алып баручы вазыйфаи затның фамилиясе;
- 4) кирәклө башка белешмәләр.

11.3. Шәхси кабул иткәндә граждан үзенең шәхесен раслаучы документ күрсәтә.

11.4. Телдән мөрәжәгатьнең әттәлеге гражданың шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр абыктаң-ачык күренеп тора һәм өстәмә тикшерүне таләп итми торган очракта, гражданың ризалығы белән мөрәжәгать итүгә шәхси кабул итү барышында телдән жавап бирелергә мөмкин, бу хакта гражданың шәхси кабул итү карточкасында язу языла. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язмача жавап бирелә.

11.5. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать Федераль законда һәм Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә теркәләргә һәм каралырга тиеш.

11.6. Мөрәжәгатьтә әлеге жирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган очракта, гражданга кайда һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә кирәклеге турында аңлатма бирелә.

11.7. Шәхси кабул итү барышында гражданга, әгәр әлегрәк мөрәжәгать итүдә куелган сорауларның асылы буенча жавап бирелгән булса, алга таба мөрәжәгатьләрне караудан баш тартырга мөмкин.

11.8. Гражданнары шәхсән кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә жирле үзидарә органнарында беренче чираттагы шәхси кабул ителү хокукуна тубәндәгеләр ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яисә) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның, уллыкка алучыларның, опекун яисә попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациисе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациисе Хезмәт Геройлары, хәрби хәрәкәтләр ветераннары;

3) махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданнар һәм махсус хәрби операциядә катнашучы һәм катнашкан гражданнарың гайләләр (гаилә әгъзалары);

4) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана тәрбиясенән мәхрум калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясенән мәхрум калган балалар исәбендәге затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм вәкилләре, әгәр алар андый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатыләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итсәләр;

5) өч яшькә кадәрге балалар белән кабул итүгә килгән гражданнар.

11.9. Беренче чираттагы шәхси кабул итүгә хокукка берыолы берничә граждан ия булса, күрсәтелгән гражданнары кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гамәлгә ашырыла.

11.10. Әлеге Нигезләмәнең 10.8 пунктында күрсәтелгән гражданнар шәхсән кабул иткәндә аларны беренче чиратта шәхси кабул итүгә хокукны раслаучы документ күрсәтәләр.

12. Мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең үтәлешен тикшереп тору

12.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибенең һәм срокларының үтәлешен, мөрәжәгатьләргә язма жавапларның жибәрелүен тикшереп торалар, мөрәжәгатьләрнең әттәлеген анализыйлар, гражданнарың хокукларын,

ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрәләр.

13. Мөрәҗәгатьләрдәге мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

13.1. Гражданнарың мөрәҗәгатьләренә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатларында жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар ел саен гомумиләштерүне гамәлгә ашырырга һәм гражданнар мөрәҗәгатьләренә анализ ясарга тиеш. Курсәтелгән анализда гражданнары шәхси кабул итүдә кабул ителгән гражданнар саны, гражданнары шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, гражданнары шәхсән кабул итү һәм күчмә кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәҗәгатьләрнең тематикасы турында, мөрәҗәгатьләрне карау нәтижәләре буенча кабул ителгән чаралар хакында, шул исәптән кабул ителгән норматив хокукый һәм башка актлар турында (булган очракта) мәгълүматлар булырга тиеш.

13.2. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен анализлау, шулай ук билгесез даирә затларның мәнфәгатьләренә кагыльышлы актуаль мәсьәләләр буенча анлатмалар жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла (әлеге Нигезләмәгә 2 нче күшымтада билгеләнгән формада).

14. Гражданнарың мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында законнары бозган өчен жаваплылык

14.1. «Россия Федерациясе гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законны (алга таба - Федераль закон) һәм «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәҗәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылык tota.

Күшымта №1
 Татарстан Республикасы
 Ютазы муниципаль районы
 Урыссы шәһәһәр тибындагы
 поселогында
 гражданнар мөрәҗәгатьләрен
 карау һәм гражданнарны шәхси
 кабул итү тәртибе
 һәм сроклары турында Нигезләмәгә

ГРАЖДАННАРНЫ ШӘХСИ КАБУЛ ИТҮНЕЦ № _____ УЧЕТ

Кабул итү датасы «_____» 20 ____ ел
 Кабул итү вакыты _____ сәг. _____ мин.
 Кабул итү

Уткәру

урныны:

Кабул итүне алыш баручы вазыйфаи затның Ф.И.А.и. :
 _____

Гражданың, оешма вәкиленең Ф.И.А.и.	
Мөрәҗәгать итүченең яшәү урныны адресы һәм телефоны	
Шөгыль төре, эш урныны	
Сорауның кыскача эчтәлеге	
Йөкләмә (кемгә)	
Башкару сроклары, озайту турында белешмәләр	
Гаризаны карау нәтижәләре	

Күшүмтә №2
 Татарстан Республикасы
 Ютазы муниципаль районы
 Урыссы шәһәһәр тибындагы
 поселогында
 гражданнар мөрәжәгатьләрен
 карау һәм гражданнарны шәхси
 кабул итү тәртибе
 һәм сроклары турында
 Нигезләмәгә

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА**
ГРАЖДАННАР МӨРӘЖӘГАТЬЛӘРЕ БЕЛӘН ЭШЛӘҮНЕң
СТАТИСТИК МӘГЬЛҮМАТЫ

Белешмәләр исеме	Сан мәгълүматлары	
	ел	ел
Барлыгы мөрәжәгать керде (хат, шәхси кабул итү, электрон мөрәжәгатьләр)		
шул исәптән электрон мөрәжәгатьләр (Интернет, электрон почта)		
шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителгән:		
Контрольгә алынган		
Уңай хәл ителгән		
Урынга барып тикшерелгән		